

Barcode - 99999990259748
Title - vaishnav vilas
Subject - NULL
Author - NULL
Language - gujarati
Pages - 42
Publication Year - 0
Creator - Fast DLI Downloader
<https://github.com/cancerian0684/dli-downloader>
Barcode EAN.UCC-13

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંમુદાય
૬૩૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

૮૪૨ ૩ કોપીરાઈટ વિભાગ

૩ પ્રમાણ ૬૩૩ કિંમત

પ્રથમ ભાગ ત્રીજા ભાગ

૫૭૫૬

મુક્તાનંદ કૃત રૂક્ષમાણીના વીવા.

રાગ ઢોળ.

કુંદન પુર વીવા રચ્યે, ભુપતી ભીમક રાય;
ન્યા દેવને શ્રીકૃષ્ણને, આનંદ ઉરં ન માય; ૧
પ્રમદયે તે જાણીયું, ઉર વ્યાપ્યે અતીસેં કાળ;
ન્યા નહીં આપુ કૃષ્ણને, એછે ગાયત્રીરે જોવાળ; ૨
અમદ્યાનુ મન મેલુંને, તેડાવ્યે સીસુ પાળ:
રૂક્ષમાણીયે તે ખખર જાણી, અંતર ઉઠી જવાળ; ૩
ર ઘણીરે દારાંમતી, રહ્યો લગન વિચ દીન એક;
અંતરજામી આવજો, રાખજો હુમારી દેક; ૪
એણું વિચારી કાંમની, કરી કાગળ લખવા આસ;
મુક્તાનંદ કહે માનુની, યદ જગતથી રે ઉદાસ; ૫

ઢાળ ખોજો.

મારી સાર લેજો અવિનાશી રે,
જાણી જન્મે જનમની દાસી રે; ૧
વાંચી કાગળ વેસેરા આવો રે,
મારા તનના તે તાપ છુટાવો રે; ૨

દીન એક લગન વિચ જાણી રે,
 વેહેલા આવજો સારંગ પાણી રે; ૩
 મેંતા તમ અરથે તન કરીયું રે,
 મેંતા તમ અરણે ચિત્ત ધરીયું રે; ૪
 જો નાથ નહી આવો વેહેલા રે,
 તજી પ્રાણ લગનથી પેહેલા રે; ૫
 ઈહ મુક્તાનંદ મોરારી રે,
 વાલા રાખજો દેક હમારી રે;
 ઘણ ત્રીજો

લઈને કાગળ વિમ્ર સંધાવ્યો,
 હરિની કુરણાથી દારકાં આવ્યો; ૧
 દખી દારકાં માહા મુખ ધાંમ,
 જેનાં રાજા છે સુંદર શાંમ; ૨
 વાલે વિમ્રને આવતો જાણી,
 ઊઠયા સનમુખ સારંગ પાણી; ૩
 પુછી ક્ષેંમને કાગળ લીધો,
 વાંચી પત્ર હૈયે દ્રઢ કીધો; ૪
 પુજ્યા વિમ્રને દઈ ઘણું માન,
 જાવા તૈયાર થયા ભગવાન; ૫
 સાથે વિમ્રને રથમાં બેસાડી,

આહ્યા કુંદન પુર શ્રી મોસરી; ૬
 એવા ભક્ત વત્સલ ગીરધારી,
 જાયે મુક્તાનંદ બલહારી; ૭
 રાગ ધોળ.

માનુની મનમાં ચિંતવે, કેમ ન આવ્યા સુંદર સામ;
 વાર થઈ કેમ વિમને, ન સરથું મારું કામ; ૧
 જો નહીં આવે જદુપતી તો, તણસ મારા પ્રાણ;
 એવામાં દીજ આવીયો, જેમ આવે રામનું બાણ; ૨
 વિમ વદન જોઈ વીનતા, મન આનંદ વાધ્યો અપાર
 પ્રાણ છવન પધારીયા, જુગ છવન જુગ આધાર; ૩
 કુંદનપુર હરિ આવીયા, સુણી ભુપતી ભીમક રાય
 સાંમે જઈ શનમાન કીધું આનંદ ઉર ન માય; ૪
 ત્રીકમ તોરણ આવીયા, વરત્યો જેજેકાર;
 મુક્તાનંદ કેહે માનુની, તેના પુન્યતણો નહી પાર; ૬
 ઢાળ બીજો.

દેવી પુજનો મીશ લઈ પ્યારી રે,
 ચાલી નિરખવા કુંજ વિહારી રે; ૧
 સાથે લીધો પુજનો સામાન રે,
 નૈણે નિરખવા શ્રી ભગવાન રે; ૨
 હરિ ભક્ત અનાદીના માની રે,

ભાવે પ્રજ્ઞયાં ભવને ભવાની રે; ૩
 વળતી રૂપ પ્રકાશીયું બાળી રે,
 મેમે પામવા શ્રીવનમાળી રે; ૪
 સગે અસુર હતા રખવાળ રે,
 દુખી રૂપ પડ્યા તતકાળ રે; ૫
 વેગે આવીયા અંતર જામી રે,
 વાલો મુકતાનંદના સ્વામી રે; ૬
 ઠાળ ત્રીજો.

કર સાહીને રથપર લીધાં,
 મનવાંછીત કારજ સીધાં; ૧
 કન્યા હસણુ કરી હરિ વળીયા,
 સેન્યા સહિત ત્યાં બળીભદ્ર મળીયા; ૨
 વાંસે રૂપમધ્યે અડચે શીસુપાળ,
 લેશે કેમ કરી કન્યા ગોવાળ; ૩
 બાંધી દારકાં ગાહીથી લાવું,
 નહી તે પુરમાં પાછો નહી આવું; ૪
 જઈને જદુપતી સંગે યુદ્ધ કરીયા,
 વાલે સર્વતણો મદ હરિયા; ૫
 રૂપમધ્યાની વાઢીછે ડાઢી,
 કાપી કેશને મુક્યોછે કાઢી; ૬

રૂક્ષમણ્વનો શોક નિવારી,

મુક્તાનંદ કેહે પધારયા મોરારી;

૭

રાગ ધોળ.

માધવપુરનો માંડવો. આવે જાદવ કુળની જાન
પરણે તે રાણી રૂક્ષમણી, વર વાંછીત શ્રીભગવાન; ૧
યાદવ જાનૈયા થયા, વળી માંડવીયા પણ સોહાય;
વિધિ સહિત વીવા રચ્યો, કસર ન રાખી કોય; ૨
માણેક થંભ મંડપ રચ્યો, મધે ચોરી બાંધી સાર;
મોહન આવ્યા માહેરે, કોટી ભુવનના કીરતાર; ૩
માથે તે મુગટ જડાવનો, કાંને કુંડળ મકરાકાર;
બાંએ બાજુબંધ ઘેરખા, કોટે કૌસ્તભ મણીનો હાર; ૪
સોભે ઘણાં સણગારમાં, પીતાંબર અતીઉદાર;
હેમ કડાં એ હાથમાં, પાંચે ઝાંઝરનો ઝણકાર; ૫
વાલાનું વદન સોહ્યાંમણું, જણે જુગ્યો પુનમ ચંદ;
મુક્તાનંદ કેહે મોહન વરને, જોઈ થયો આનંદ; ૬

ઢાળ બીજો.

વળતી લાડડીને સણગારી રે,

પીઠી ચોળીને પાટે ઘેસાડી રે;

૧

લીલી સાડી ધરી તન સારી રે,

જેણે રીઝે શ્રી કુંજ વિહારી રે;

૨

સોલે સણગાર અંગે ધારી રે,	
ચાલી ભેટવા દેવ મોરારી રે;	૩
સંગે માનુની મંગળ ગાએ રે,	
તેની શભા કહી નવ જાયે રે;	૪
એવી રીતે મંડપ મધે આવ્યાં રે,	
તેડી પીયુષ પાસે પધરાવ્યાં રે;	૫
કર સાહ્યો ચરાચર સ્વામી રે,	
નારી માયરે માહા મુખ પામી રે;	૬
સોભે માયરે માહા મુખકારી રે,	
જય મુક્તાનંદ બલહારી રે;	૭
ઠાળ ત્રીજો.	
વર કન્યાની જોડ ખીરાજે,	
જોતાં કોટી કાંમ છખી લાજે;	૧
વાગે દેવનાં વાજાં અપાર,	
પરણે અખિલ જીવનનો આધાર;	૨
પ્રજ્ઞાં આચરે વેદ વચન,	
જેજેકાર થયો ત્રીભોવન;	૩
ચારે દેશ હરિ સંગે ફરીયાં,	
નારી જીગના જીવનને વરીયાં	૪
જોભે અખ ઇ અલૌકિક જોડ,	

માથે બતરીશ ભમરીના મોઢ; ૫
 લાડો લાડી જમે કંસાર,
 નેના નિગમ ન પામે પાર; ૬
 કેહે મુક્તાનંદ મોરારી,
 એવાં ચળીત્ર કર્યાં ગીરધારી; ૭

કૃતાંશુ

અવિદાછે નકટી નાર, પ્રભુલયી પાછી ભાગે ને;
 એનુ કહ્યું કરે તેની સાથ, જંમનુ લાર લાગે ને; ૧
 જમનુ છે જબર નેર, મારસે મુખ બાંધી ને;

બોલોછો કાટા બહુ બોલ,

આવડી શી આવી આધી ને; ૨

ધુડી મરો લાગે છે લાજ, વેંણુ શું વાંકાં કાઢો ને;
 પ્રભુ વિના કાઢો ને બોલ, લલડીને ધસી વાઢો ને; ૩
 હરી ભજતાં લાગેછે લાજ, કુડમાં કેવા રાજ ને;
 મુક્તાનંદ કેહે મુરખ. લોક, પાધરા દીસે પાજ ને; ૪

કૃતાંશુ

(રાગ તમારીરે નાની મોટી સંભાળીને લેજો)

નાની મોટી વરતી સહુ, સંભાળીને લેજો;

જુગના જીવનને કોઈ, દાશ ન દેજો; ૧

સુરતી સંભાળ્યા વિના, ભ્રષ્ટ મતી થાશે;

વિમુખ થઈને ઘણાં, ખાસડાં ખાસે; ૨
 સમજીને શીખાંમણુ લાગે, ભને અવિનાશી;
 મુરખ ન માને તો ગર્જે, પડે જમ ફાંસી; ૩
 પ્રભુને જે ભને તેને, સઘળે છે સાર;
 મુક્તાનંદ કેહે મુરખને, સઘળે અંધાર; ૪

ફટાણા રામ ઊપરનો.

દુર્લભ અવસર આવ્યો, ભણુ દ્યોને અવિનાશી;
 મમટ થયાછે વાલો, વંદ્રાવનના વાસી; ૧
 દરશન દઈને કુખડાં કાપે, શ્રી ગીરવરધારી:
 સ્વાસે ને ઉસ્વાસે ભને, દેવ મોરારી; ૨
 આ અવસર ન ચેત્યો તેને, ઘણુ દુઃખ દશે;
 ઊંટ ને ગધાડાં થઈને, ભાર ઘણો વેહેસે; ૩
 પ્રભુને વિસારી જે કોઈ, બીજે ચાળે ચડશે;
 મુક્તાનંદ કેહે મુંઢમતી, નરકમાં પડશે; ૪

ફટાણા.

આજ ભવજળપાર ઉતરીયાં રે; આનંદ ભલા. ૧
 મારાં સેહેને તે કારણ સરીયાં રે; આનંદ ભલા.
 મેતા લોકની લજ્જા ત્યાગી રે; આનંદ ભલા.
 મારી વૃત્તી મોહેન સંગ લાગી રે; આનંદ ભલાં. ૨
 મદ મોહને રોતા કશીયા રે; આનંદ ભલા.

મેતો સુંદર વર હર ધરીયા રે; આનંદ ભણા. ૩

મુક્તાનંદ મોહન હર ધારી રે; આનંદ ભણા.

મેતો દુરમતી દૂર વિસારી રે; આનંદ ભણા. ૪

રાગ ધોળ.

કંસાર જમતાં કામની, બોલે વિધવિધ વચન રસાળ;

શાંભ સુંદર તે સાંભળી, હસતા તે દીન દયાળ; ૧

બંદીજન જે જે કરે, ગાય ગાંધ્રવ મધુર ગ્યાંન;

અનંત નાચે અપશ્વરા, સુર આવી ચડયા મેમાન; ૨

ખંભાદિક પુરુષ વૃષ્ટી કરે, હેતથી વારંવાર;

ઢોલ નગારાં ગરગડે, વાજંત્રનો નહી પાર; ૩

ચારે તે મંગળ વરતીયાં, વર કંન્યા ભણી બની જોડ;

રક્ષમણીને લઈ આવિયા, દારકાં શ્રીરાણુછોડ; ૪

દીન જાણી દયા આણી, પુરી મનની આસ;

મુક્તાનંદ કહે ચાણુ સેવક, કરીને રાખો પાસ; ૫

રાગધોળ.

શ્રીકૃષ્ણ પરણ્યા રક્ષમણી, આવ્યા નગર મોજર;

જેણે એ વીવા નિરખિયો, તેના પુન્યતણો નહી પાર; ૧

મેમેસું માતાયે પોંખીયા, જુગ છવન જુગ આધાર

સ્ત્રીયે હોમંજે શાંભનાં, ઓવારણાં વારંવાર; ૨

પુરવાથી મહુ મેમસુ, નિરખતાં નરવર નાથ;

જન્મ રાફળ કરી જાણીયો,

માહા સુખીયો થયો સહુ સાથ; ૩

રૂક્ષમણીએ જે ધારીયું, તે સાચુ કીધું શાંમ;

ભક્ત જનના લાડ પાળ્યાં, એવા છે કુરુણાના ધામ; ૪

અધમ જનને ઓધારવા, થયા મનુષ્ય રૂપે માહારાજ;

પાવન જશ વિસ્તારીયો, સરિયાં તે સધલાં કાજ; ૫

નરનારી જે રૂક્ષમણીના, વીવા શીએ ન ગાય;

તને રીઝે શ્રીહરી, પ્રાસ્થિત દુર પળાય; ૬

સેશજી પાર ન પાંમીયા, કેહેતાં હરિ જશ સાર;

તાય તેના ગુણ ગાવા, જાણીને અધમ ઓધાર; ૭

મુક્તાનંદ કેહે માહા પ્રભુની, અચળ જુગે જુગ નેડ;

સોતાજન જે સાંભલે, તે બોલો શ્રીરણછોડ; ૮

રઘુનાથ હાસ કૃત રાધાજીવું રૂશણું.

રૂશણું પેહેલું.

સાખી

શ્રીગુરુ ગણપતી વરણુ, શારદા નામુ સીમ;

કૃષ્ણ કીપાથી ઓચર, ગુણ ગાંઠ શ્રીજગદિશ; ૧

કાલાવાસા કર કૃષ્ણનાં, પ્રુદ્ધ હીણા હું બાળ,

ગાઁ રસીક મન રૂશણું, દુતી દંપતી વચન રશાળ; ૨

એકશમે આનંદમાં શખી, કુસુમે ગુપ્તમાં શીસ;
 કાંઈ કઠણ વચન કૃણે કહ્યાં, ચડી રાધાને રીસ; ૩
 રીસમાં કીધું રશણુ, પ્યારો પંથ પળાય;
 માંનવંતીને માનાવાને, દડવડ દુતી જાય ૪
 લક્ષણ અદકે લાડકી, તુજ પાસેછે ત્રીસ;
 ફુલણ હશે હયાનુજાં, મુજ રંક ઉપર શી રીસ; ૫

ઢાળ.

રાધાજી ન કરીયેં રીસ હેલી, રીશાંણા રહીયે નહીં,
 તારે ચરણે નામુ શીસ હેલી, રીશાંણા રહીયે નહીં; ૧
 વાલાને તો વાહલી વાત હેલી; રીશાંણા.
 રૂડી રમવા સરખો રાત હેલી; રીશાંણા ૨
 તારા કોણે ભરયાછે કાન હેલી; રીશાંણા.
 તારી કોહાં ગદ્ય શુદ્ધ ને સાંન હેલી; રીશાંણા. ૩
 મછરાળી તું મત્સર મેલ હેલી; રીશાંણા.
 ખાંતીલાની સંગે ખેલ હેલી; રીશાંણા. ૪
 જોખનનું આશું જોર હેલી; રીશાંણા.
 કેમ થઈછો કઠણ કઠોર હેલી; રીશાંણા. ૫
 વાલાનો સુંછે વાંક હેલી; રીશાંણા.
 તેનો આઠો વાળો આંક હેલી; રીશાંણા. ૬
 અખજાની અવળી રીત હેલી; રીશાંણા.

તા તેં શાંને કીધી પ્રીત હેલી; રીશાંણા.	૭
પ્રીતમસું પ્રીત ન તોડ હેલી; રીશાંણા.	
એંને તું સરખી છે કરોડ હેલી; રીશાંણા.	૮
ખપ કરીએ તો સેની ખેટ હેલી; રીશાંણા.	
કુંગર છે તરણા હેઠ હેલી; રીશાંણા.	૯
કરગરવા તું આવીશ કાલ હેલી; રીશાંણા.	
અલખેલી તું ઉઠી ચાલ હેલી; રીશાંણા.	૧૦
વીનવીને લાગુ પાય હેલ; રીશાંણા.	
વળી વાર વરાસો થાય હેલી; રીશાંણા.	૧૧
કાંઈ જોને મારાં કામ હેલી; રીશાંણા.	
મારૂં પંચકલી છે નામ હેલી; રીશાંણા.	૧૨
મેલ મુગધપણાને! ઢંગ હેલી; રીશાંણા.	
રસીયાસું રાખીયું રંગ હેલી; રીશાંણા.	૧૩
રસીયાસુ ન કીને રાડ હેલી; રીશાં.	
વાલો રીને તેમ રમાડ હેલી; રીશાં.	૧૪
એ છે ગરવ ભંજન જોપાળ હેલી; રીશાં.	
સર્વ સેવકના પ્રતીપાળ હેલી; રીશાં.	૧૫
હવે છેક ન દીને છેડ હેલી; રીશાં.	
તાંણેથી તુટે સ્નેહ હેલી; રીશાં.	૧૬
ચૂડી વાર થઈ છે વિલંબ હેલી; રીશાં.	

માનોને હુમાસ, સંમ હેત્રી; રીશાં. ૧૭

કેમ હાળોછો નીચાં નેણુ હેત્રી; રીશાં.

મુખ વાહાલી. ન બોલો વેણુ હેત્રી; રીશાં. ૧૮

રાધાજી તું રસની ખાંણુ હેત્રી; રીશાં.

રઘુનાથ મળુ સંગે માણુ હેત્રી; રીશાં. ૧૯

ફસાણુ બીજી.

સાખી

માન કહ્યું તું માનુની, સાંભલ વાત વચન;

આ ચટકો દીન ચારનો, તાર વહી જસે જોખાંન; ૧

ગર્વ ન કીજે ઘેલડી, રોસ તણ કર રંગ;

અવસર એવો કીડાંચકી, આજસુને ધેર ગંગા; ૨

હાળ.

રાધાજી કેહ શાંનો રોસ બેની, પુજ્યા તે ફજ પામીયે.

કાંઈક દીજે કરમને દાશ બેની; પુજ્યા તે ફજ પામીયે ૧

વીધાત્રીના લખીયા લેખ બેની, પુજ્યા.

તેતો ટાળ્યા ન ટળે ટેક બેની; પુજ્યા. ૨

જોબનમાં લખીયા વીજગ બેની, પુજ્યા.

મારે જરૂણિકનો રોગ બેની; પુજ્યા. ૩

જુઠાના તે જુઠા બોલ બેની, પુજ્યા.

તેનો તરત જણાણો તાલ બેની; પુજ્યાં. ૪

પુતનાનાં સૌર્યા પ્રાણુ બેની, પુજ્યા.	
સુ કહીયે વાત વખાણુ બેની; પુજ્યા.	૫
બેની પેર ન મીછે કોઈ બેની, પુજ્યા.	
વાલે વનરા સરખી વગોઈ બેની; પુજ્યા.	૬
સતી સીતા સરીખી નાર બેની, પુજ્યા.	
વાલે મુકીતે વન મોજર બેની; પુજ્યા.	૭
કાળામાં કુઠ અનેક બેની, પુજ્યા.	
અંપક ન છોડે છેક બેની; પુજ્યા.	૮
કપટી હોય કાલી નાગ બેની, પુજ્યા.	
પથ પાતાં ડરો પાગ બેની; પુજ્યા.	૯
જળ મીનતો જળને આરે બેની, પુજ્યા.	
પરાણિતે પ્રોત ન થાય બેની; પુજ્યા.	૧૦
મીછે નહી મીત પતંગ બેની, પુજ્યા.	
દીપકને આપે અંગ બેની; પુજ્યા.	૧૧
ભમરાને ભમ્યાની દેવ બેની, પુજ્યા.	
રસ લઈને તને તતખેવ બેની; પુજ્યા.	૧૨
ઝોરે કીધો મુખનો સંગ બેની, પુજ્યા.	
કીધો પોતાની પાંખનો ભંગ બેની; પુજ્યા.	૧૩
અર્ક અંબુજ અધિક રનેહુ બેની, પુજ્યા.	
પછે ધિક ધિક કરે દેહુ બેની; પુજ્યા.	૧૪

પારાધી રચે પાખંડ બેની, પુજ્યા.

તના માણ હરે માચીડ બેની; પુજ્યા. ૧૫

જરે સરોવર નીર સુકાય બેની, પુજ્યા.

તારે હંસ કોહો કયાં જાય બેની; પુજ્યા. ૧૬

કપટી થવા કઠણ કઠોર બેની, પુજ્યા.

મારે વાલો કાલજડાની કોર બેની; પુજ્યા. ૧૭

ટળવળતાં કાઢું તંન બેની, પુજ્યા.

ઘણુ જીવો જીમજીવન બેની; પુજ્યા. ૧૮

છબીલાને છેલો રામ રામ બેની, પુજ્યા.

રઘુનાથ સ્વામીને પ્રણામ બેની; પુજ્યા. ૧૯

ફસણુ ત્રીજી.

સાખી

કેહેને જઈને કૃષ્ણને, નમણાં સાથે સ્થો નેહ;

મળવું થાસે માવજી, જ્યારે ફરીને ધરણુ દેહ; ૧

મન વિના મળણુ કર્યું, નિરખી ન ઠરે નંણુ;

માણી મુગ્તાફળ કંચવે, તેને રતી ન લાગે રેણુ; ૨

ઢાળ.

હઠ લીધો હરિની સાથ વાલા, માન ભરી માને નહી.

દ્રઢ હૈયુ ધરણુ છે હાથ વાલા; માન ભરી માને નહી. ૩

ફૂતો ફેલે સુણો અવિનાશ વાલા, માન.

તમે રેજે રામાની પાંસ વાલા; માન.	૧
ધસમસતી કુતી ધાય વાલા, માન.	
જ્યાંછે સામળીચો સુખદાય વાલા; માન.	૩
ઉઠો ઉઠો આનંદ કંદ વાલા, માન.	
ગોપી વર ગોકુલ ચંદ વાલા; માન.	૪
મેંતો પ્રાક્રમ કીધાં પ્રેલ વાલા, માન.	
એતો દાઝે થઇ દીંગમુંઢ વાલા; માન.	૫
રીસે રાતાં કીધાં લોચન વાલા, માન.	
વિકરાળ કરચું છે વદન વાલા; માન.	૬
સ્વેત આબ્રણ પેરયાં છે શાર વાલા, માન.	
તજ્યા હેમ હાર શણગાર વાલા; માન.	૭
બીજ કોરે દખાડી બીક વાલા, માન.	
સાંભાતો ન માને શીખ વાલા; માન.	૮
નીચુ જોઇ મુકે નિસવાસ વાલા, માન.	
એની હાંણુ તમારે હાંસ વાલા; માન.	૯
પ્રેમદા છે પ્રેમનુ પાત્ર વાલા, માન.	
મુખ જોયા સરીખુ ગાત્ર વાલા; માન.	૧૦
એતો અબળા થઇ છે અચેત વાલા, માન.	
એના અંતરમાં ઊંકુ હેત વાલા; માન.	૧૧
તમને તો હસ્યાની ટેવ વાલા, માન.	

એના અંતરમાં છે અહુમેવ વાલા; માન.	૧૨
બ્રહ્મભાંણ સુતા બળવંત વાલા, માન.	
એને ચટકો લાગ્યો ચિંત વાલા; માન.	૧૩
નિશ્ચે' નારી તજસે પ્રાણ વાલા, માન.	
વાગાં મદન મોહનજીનાં બાંણ વાલા; માન.	૧૪
વાલા એ શું કર્યો વિરોધ, વાલા, માન.	
કરગરતા જસે જોધ વાલા; માન.	૧૫
નેક નમન કરો નંદ લાલ વાલા, માન.	
ખાંતીલી થાય ખુસિયાલ વાલા; માન.	૧૬
લાલચ તીહાં સારી લાજ વાલા, માન.	
મનાવો લાજ ચુકી માહારાજ વાલા; માન.	૧૭
છેલું વચન કહુછુ છેક વાલા, માન	
તારણી ન ચુકે ટેક વાલા; માન.	૧૮
આહ્યા ચતુર વર તેણી વાર વાલા, માન.	
રધુનાથ પધારયા દુવાર વાલા; માન.	૧૯

રસાધુ ચોથુ.

સાખી

સાહી લેવુ કાંઈ સેહેલ નથી, જેમ કંસરી મુંઝના કંશ;
 વારીયે' નરને નમાવિયો, નવખંડ તણી રે નરેસ; ૧

અચરત આ તે શું થયું, વાલા સાથે વિરોધ;

કાંઈક કેન્ને કરગરી, પ્યારીને પ્રતી બોધ;

૨

ઢાળ.

પ્રતીબોધ કરચો પ્રાણેસ રંગે, જુગલ સ્વરૂપે જોડીબની.

જેને સેવે શંકર સેસ રંગે; જુગલ.

૧

ભોળી ન રાખો બ્રાંત રંગે, જુગલ.

મારે મુખ જોયાની ખાંત રંગે જુગલ.

૨

ગુણવંતી ધુંધટ બોલ રંગે, જુગલ.

મીઠે મધુરે વચને બોલ રંગે; જુગલ.

૩

હસતાં ન રાખો હોડ રંગે, જુગલ.

મુને વાહાલપણના ઠોડ રંગે; જુગલ.

૪

કેહેતો ખાંતે બોલ બીછાહ રંગે, જુગલ.

કેહેતો જન્યક થઈ જસ ગાઝિં રંગે; જુગલ.

૫

પ્યારી કેહે પ્રાણ આધાર રંગે, જુગલ.

ધન ધુતારાના અધિકાર રંગે; જુગલ.

૬

શાને આવ્યા સુંદર સામ રંગે, જુગલ.

કોહોને કઈ સાથે છે કામ રંગે; જુગલ.

૭

મંદીર માનેતીનું દુર રંગે, જુગલ.

જાઓ ઝટપટ થાય અસુર રંગે; જુગલ.

૮

અમે અબળા જાત આહીર રંગે, જુગલ.

તમે ગરવા ગુણ ગંભીર રંગે; જુગલ.	૯
મોટાસું કરો મેળાપ રંગે જુગલ.	
ફરી સુખમાં થાય સંતાપ રંગે; જુગલ.	૧૦
તમે રાજ કુંવર અમે રંક રંગે, જુગલ.	
પ્રભુ પાણી ન પાઉ ટંક રંગે, જુગલ.	૧૧
તમે ભક્ત વત્સલ ભગવાન રંગે જુગલ.	
માનુનીનું વધારો માન રંગે; જુગલ.	૧૨
પાતળીયે ઊપાડી પેર રંગે, જુગલ.	
હવે વસાવણું નહીં વેર રંગે; જુગલ.	૧૩
નિશ્ચે નરોહરી નમવા જાય રંગે જુગલ.	
હસી હરણાવી કર સાથ રંગે જુગલ.	૧૪
હૃદ હૃદ થઈછે માહારાજ રંગે, જુગલ.	
શાં મ સ્નેહ જણાણો આજ રંગે; જુગલ.	૧૫
થઈ પુરી હમારી આશ રંગે; જુગલ.	
હું દીન તમારી દાસ રંગે; જુગલ.	૧૬
મેવા મીઠાઈ જમ્યાં ભલી ભેટ રંગે; જુગલ.	
પ્રભુ પુરણ ભરાણાં પેટ રંગે; જુગલ.	૧૭
ઉઠી લીધાં આલીધન રંગે, જુગલ.	
હરખે હસી રહ્યાં છે લોચન રંગે; જુગલ.	૧૮
કુતી બને તરફ સાવધાન રંગે, જુગલ.	

છે ચ'પકલા પરધાન રંગે; જુગલ.	૧૯
રાજ કીધાંતે ભાંગી રાડ રંગે, જુગલ.	
સાણુ અંતર ન રહી આડ રંગે; જુગલ.	૨૦
રમ્યા જમ્યા જીવન માણુ રંગે. જુગલ.	
ચતુર વર ચતુર સુજાણુ રંગે; જુગલ.	૨૧
હરખે ઓચસ્યાં પદ ચાર રંગે, જુગલ.	
હતો એકાદસી સોમવાર રંગે, જુગલ.	૨૨
છે રસીક રસાણુ નામ રંગે; જુગલ.	
આપે સુખ મેમનુ' ધાંમ રંગે; જુગલ.	૨૩
કૃણુ ચતુરદસી ફેરેવામ રંગે, જુગલ.	
મોહન મંત્ર જાણે વશ થાય રંગે; જુગલ.	૨૪
કૃષ્ણે રાધાના પ્રસ્યા ફોડ રંગે, જુગલ.	
નીત નિર્ખ્યા સરખી જોડ રંગે; જુગલ.	૨૫
ગાયે સારદ નારદ સૈસ રંગે, જુગલ.	
ગુણ શબ્દ ઘટે નહીં રેસ રંગે; જુગલ.	૨૬
ગાયે રઘુનાથ ગોપી ગોવિંદ રંગે જુગલ.	
પોતે પ્રરૂપ પ્રણાંનંદ રંગે; જુગલ.	૨૭

રાધા કૃષ્ણની ચાતુરી

કડવું પેહેલું

એક સમે બ્રહ્માણ બોવન, પ્રીતે પ્રભુજી પધારિયા;
 રાધિકાની સંજો રમવા, અંજો રંગ વધારિયા ૧
 આપ્યું તે આસન યેસવાને, હરિ યેસારયા આદર કરી;
 સાંમાંતે યેઠાં સુંદરી, નાથ નિરખવા નયણા ભરી; ૨
 શાંભ સામી દૃષ્ટિ માંડી, છાંડીતે કોઈની નવ સકે;
 છબીલાની છબી જોઈ જોઈ, છબીલી પ્રેમે છકે; ૩
 શુદ્ધ ન રહી શરિરની, દિવ્ય ચક્ષુ યે રહ્યાં યેહુ જાણ્યાં;
 એક એકથી રૂપે રૂઠાં, ડાહ્યાપણમાં ડાહ્યાં ઘણ્યાં; ૪
 આદ લોકનો નાશ તેતો, હાથ જોડી ઊભા રહ્યા;
 પુરાણ પ્રહરને અખંડ અધિપત, વીનતાને વશ થયા; ૫
 આશક લાગી હોસખી, અને આશક માહા સુખ જોઈને;
 ત્રણ દિવસ એમ વહી ગયા, તારે મન રહ્યું છે મોહીને; ૬
 ત્રણ દિવસનું એક આસન, એક ચિંતે જોઈ રહ્યા;
 એક અંજો આબ્રણ શામાં સજવા, સખી એક
 મુકી ગયાં; ૭
 મન વાળ્યું મોહનજીયે, ભાવેથી ભાળ્યું ધરભણી;
 દૃષ્ટિ ચુકાવીને ચોલિયા, રણછોડ ગુણ-ગાયે ધ્રાણી; ૮

કડવું બીજું.

ઘેર આવ્યા ગોપાલજી, આવી આંગણિયે ઉભા રહ્યા;
 માતા જસોદાચે પુછિયું, કોહો કુવર મારા કયાં ગયા; ૧
 કયાં ગયાતા કુંવર મારા, સાચું કહો મુજને સહી;
 પુત્ર તમારાં દરશન વિના, હું ઘણું વ્યાકુલ થઈ; ૨
 આંખેથી અલગા થાઓછો, શું જાઓછો જીવન બારણે;
 તમ વિના કળ નથી પડતી, વાહલા જાઉ તારે વારણે;
 મુખ વેણ મધુરાં મીઠડાં, હરિ બોલ્યા હેત કરી;
 હું ગયાતા ગહધેન ચારવા, હું કુંજમાં આવ્યો ફરી; ૪
 ઘેન ઘોળી ને કુંજ બોહોળી, ખડગ બોળી હું વળ્યો;
 માતા જસોદાચે પુછિયું, તારે મનતણો સંદે ટળ્યો; ૫
 ત્યારે વાહાલ ઉપની લાલથી, મંદિરમાં લઈ ચાલીયાં;
 ભાત્ય ભાત્યનાં ભાવતાં ભોજન, અધિક અધિકે
 આપીયાં; ૬

દધિ માખણ ને સરકરા, પકવાંન પિરસ્યાં મીતસું;
 ઇચ્છાચે આરોગીયા, રંગ રસીયાજી એમ રીતસું; ૭
 વાલો વંન તતપર થયા, ગયા ગહધેન ચારવા;
 દાસ રણછોડ ચરણ સેવક, તેના કારજ સારવા; ૮

કડવું ત્રીજું.

શણગાર શણને સમિતી, આવી સખી પાસે ઉભાં રક્ષાં;
 ભાતભાતનાં અંગે આભ્રાણ, બનિક બહુ રે બનાવિયાં; ૧
 મેમેથી સખીને પુછીયું, કહો છબિલોજી કયાં છપ્યા;
 સાચુ કહોને સૈયર મોરી, શી જુગતે જીવન જપ્યા; ૨
 સખિ કેહે બાધ સાંભળો, કાંઈ શાંમળાને સાંભસ્યું;
 આંહિથી ચોંપે ચાલિયા, શું જાણે હૈયે શું ધસ્યું; ૩
 નથી જોયું ને નથી વગોયું, રૂપ તમારૂં રંગીયે;
 દ્રષ્ટિ ભેદ કાંઈ નથી કીધો, સ્વામી તમારે સંગિયે; ૪
 રાધાજી કેહે સખી શાંભળો, તમે પ્રભુજી પાસે પરવરો;
 અરજ હુમારી આધિન થઈને, બેઠ કરજો કરગરો; ૫
 જેમ જેમ રીઝે રંગ રસીયો, તેમ તેમ તેને મનાવજો;
 પાચે લાગી મિછવિને, ઇહાં લગાણુ તેડી લાવજો; ૬
 શીખામણુ દઈ સર્વ સુંદર, સખી મંદિર મોકલી;
 જઈ જસોદાને પુછીયું, કરી વાત ભાવે ભલી ભલી; ૭
 પ્રીતે લાગી પુછવા, કહો બાધ હરજી કયાં હરો;
 ગયા ગઉધેન ચારવા, રણછોડને હૃદયે વસે; ૮

કડવું ચોથું.

સખી કેહે બાધ સાંભળો, તમે અધટતું શું ઓચરો;
 વાલાને વંન મોકલી, તમે કારજ તો ઓહુ કરો; ૧

જેનેતે પ્રીતે પુણ્યે, તેને નિત્ય વંન શુ' મોકલો;
 પુત્ર જાણિને પ્રેમદા, તમે ભાવ રાખોછો ભત્રો; ૨
 સ્વાર્થિને મુઝે નહી, અતી લોભ પાપનુ મુળ છે;
 અષ્ટમાંસીદ્ધિ નવનિદ્ધ ધરમાં, વળી ઉત્તમ કુળ છે; ૩
 માંટે વિવેકે વિચારિયે, એ રાંક ઘેર રતન છે;
 અજાણ તે જાણે નહી, જાણે તેને જતન છે; ૪
 એ વિશ્વંભર છે વિશ્વ કરતા, વિશ્વમાંહી રહ્યા મળી;
 શિવ સનકાદિક ઈંદ્ર બ્રહ્મા, કોય તે નવ સકે કળી; ૫
 જોગ જગનને જપ તપ સાધન, નિગમને ગમ નહી પડે;
 તે હરિ તંમ બારણે, માહા રંક થઈને રડવડે; ૬
 શરિર સુંદર લલિત લાવણ, અધુરે મધુર વચન છે;
 જે ત્રીભુવનનો રટણ રશીચો, તે તમારો તંન છે; ૭
 સખી કહે બાધ સાંભળો, તમે એ રસ ચોંપે ચાખજો;
 રણછોડના સ્વામીની સેવા, હૃદય માંહી રાખજો; ૮
 કડવું પાંચમું.

સખી શાંમની શુદ્ધ લઈને, આવી શાંમાની કને;
 આવીને એવું કહ્યું, માહારાજ ગ્યાછે માહા વંન ૧
 તે ઘડી તતપર થઈને, મઈની મહુકી શીર ધરી;
 સણગાર સોજે સજી સુંદર, માહા વંન દિશાયે
 પુરવરી; ૨

એક પંથને કારજ બીજું, કોઈ ન જાણે ભેદમાં;
 મીતીનાં પરપંચ એવા, નથી કોયે વેદમાં; ૩
 ચાંપેં ચાલી વંનમાં, મલપતી ગજ ગામીની;
 શેરિયેં શેરિયેં સાદ કરતી, આવી વંનમાં ભામની; ૪
 કુંજ કુંજ ને વૃક્ષ શાખા, પત્ર પોખ્યાં કલી કલી;
 જુગ જીવન જડયા નહી, ભામની ચાલી ધરભણી; ૫
 મનમાં મલવાનુ હતુ, અંગે તે યાતુરતા ઘણી;
 અવળા સવળી સેરીએથી, ચાલી ઘેર ઉતાવળી. ૬
 તેથી વીશેકે અધુર યાતુર, વાલાને ચિત્તડે વળી;
 વ્રીજ ધાંમ નિરખી આવિયા, રણછેડને અંગે રળી; ૭
 કડવું છડું.

વનમાથી વાલો આવ્યા, મનમાં વ્યાકુલ બહુ થતા;
 પોતાની સખીને પુછીયું, મને સાચી કહેને વારતા; ૧
 રાધિકાજીની પાસથી કોઈ, આપણે મંદિરે આવિયું;
 સાચું કહેને તેની સાથે, કાંઈએ મુજને કાંડાવિયું; ૨
 સખી કહે તમે સાંભળો, માહારાજ મારી વિનતી;
 એક રાધિકાની અંગના, આપણે ઘેર આવી હતી; ૩
 સખીએ કીધી વારતા તે, માંડીને સરવે કહી;
 શાંમ શ્રવણે સુણતાંતે, ધીરજ મનમાં નવ રહી; ૪
 શાંમ કહે સુણો કિંકરી, તમે પાછા જાઓ એ ભણી;

બનાવીને વાત કરજે, જેમ રીઝ પડે ઘણી; ૫
 સખી ત્યાંથી સંચરી, આનંદ પામી અંગમાં;
 રાધિકાને મંદિર જઈને, રસીક બોલી રંગમાં; ૬
 સાંભ સૌવાગણ સુંદરી, એ કોણ કાંમે સંચર્યાં;
 હમણાં ગયાં મધ વેચવા, એમ માતા મુખથી
 ઓચર્યાં; ૭

તે સાંભળીને દાઝ લાગી, સેહેવાયું નહીં મુખથી;
 રણછોડના સ્વામીની દાસી, મરમ બોલી મુખથી; ૮
 કડવું સાતમું

સખી કેહે બાઈ સાંભળો, મારી વીનતી સુરતે સહી;
 રંગ ભીની રાધિકાને, શું મોકલો વેચવા મધ; ૧
 એનું લક્ષણતો લેતાં નથી, શું લાલચમાં લેવાઓછો;
 જ્ઞાન તમારૂં કયાં ગયું, શું ઘણા ઘણાને ધાઓછો; ૨
 સુરીનરનો સરદાર છે, આ રાજ કેરા રંગમાં;
 તમ કુંવરી કુળ દીપ છે, એ છે હરિની અર્ધાંગનાં; ૩
 એ ચંદ્ર વદની ને મંન મદની, રૂપ રૂપનું રૂપછે;
 એના ગુણને ધાય નિરગુણ, જે ચૈદ લોકનો ભુપછે; ૪
 મૃગાનૈણી ને હંસ હેલી, ગજની ચાલે ચાલતી;
 ઉસરીલંક કપોલ કોટી, નીજ મનમા માલતી; ૫
 કોકીલાના શબ્દ સરખી, મધુરી વાંણી ઓચરે;

વેંણુ ફેણુ કપોલ લોલક, ભૂકુટીએ ભંમર ઠરે; ૬
 ચાદ લોકની શોભા જોઈ, નાર નિરમળ વંછિયેં;
 પુરણુ ખૂલ્લને વશ કરવા, સાર વસ્તુ સંચિયેં ૭
 એટલે આવ્યા રાધિકાજી, કહ્યું સખીને સાનમાં;
 રણછોડના સ્વામીને કહેજો, મોહન રાખજો માનમાં; ૮
 કડવું આઠમું.

સખી ત્યાંથી સંચરી, હરિ પાસે આવી હેતમાં;
 જે થઈતી તે કહી સરવે, શાંમને શંકેતમાં; ૧
 વેગે વેહેલા જાઓ વાહાલા, પ્યારી પાસે પરવરો;
 પ્રિજનાં શણુગાર લઈને, કોડ એના પુરા કરો; ૨
 જેમ જેમ રીઝે રાધિકા, તેમ તેમ મંન મનાવજો;
 એ અતી યાતુર અખળા, એની આશ પુરી આવજો ૩
 વચન સુણી શાહેત્રડીના, સજયો શણુગાર શાંમળે;
 માનુનિનુ મન મોહવા, ધસ્યાં આશ્રણ આંમળે; ૪
 પેહેરયાં પીતાંબર મુગટ ધરિયા, પાવડીયે પોતે ચડયા;
 નખસિખના શણુગાર સુંદર, કચંન હાર હીરેજડયા; ૫
 વાળ્યો પલવટ લક્ષણ લંપટ, મુખે મોહાવી મોરલી;
 લાલ રંગ તે લાલજી, જેછીકા કરમાં ધરી; ૬
 એકાએકે વ્રીજ વિવેકે, રાધિકા પાસે ગયા;
 આવી એને આંગણે, અલખેલડો ઉભા રહ્યા; ૭

સાંન કીધી શદ્દોપમાં, હરી કુંજમાં આવ્યા વળી;
 રણુછોડના સ્વામો સંગાયે, રાધિકા હેતે હળી; ૮
 કડવું નવમું.

હળી હેતે મળી મનમું, રમત માંડી રંગમાં;
 નાનાવિધ વિનોદ કરતા, આનંદ પાંતી અગમાં; ૧
 એક એકને અલિધન ચુંબન, અધિક અધિકે આદર્યું
 છડાં જેવું જોઈયે જુગતુ, તે વેલાં તેવું કર્યું ૨
 રંગ રાતો ને વેણુ વાતો, માતો ખેલ મથાવિચો;
 શાંમ રસીક સુંદરીયે, થનક થનક નચાવિચો; ૩
 જેમ હાંસ હૈયામાં હતી, તેમ તેમ હેતે હુલાવિચો;
 અંગ ઉપર હરિ લઇને. જતન કરી ઝુલાવિચો; ૪
 રમતાં રમતાં રસ વાધ્યો, રસીક શાંમાં સુંદરી;
 ફરતી ફેરાવે કુદડી, અતી હેતથી હસિયા હરી; ૫
 એના મુગટમાં એક માનુની, તે પ્યારીની દૃષ્ટે પડી;
 પોતાનુ પ્રતિબીંબ દખી, રીશ ચિતડામાં ચડી; ૬
 એ કોઈ નવલી નાર દીસે, મુગટ માહી માહાલતી;
 ફટક પટકી દઈ રણુછોડ, થઈ ચતુરાં ચાલતી; ૭

કડવું દસમું.

રીશાવીને ચાલી રાધા, ક્રોધે ભરાંણી કાંમની;
 જાહાલાસ વિરોધ માંડી, સદન ખેડી શાંમનો; ૮

દ્વેષ વાઘેા ને ડંખ મનમાં, લવલેશ વળગ્યુ નવ ગણી;
 વેરીપણુ મનમાં વશ્યું, ધશ્યુ ન હેત હરિ ભણી; ૨
 ભવિશ્ય ભજ્યું તત્વને તજી, આતમાને અવગુણે;
 શોક લઘને બેઠી શાંભા, દોષ દઈ દયાળને; ૩
 તજ્યાં આબ્રણ અંઝથી, હવે સંગ નહી જોપાળને;
 રાધિકાનુ રસણુ જાણી, શાંભળો સુનો બન્યો; ૪
 માનુનીનુ મન જોવા, મોહુ ઘણો મનમાં ધર્યો;
 જાણે વિન્નેજો વષ વોત્યાં, એવુ મન લાવી રચ્યો; ૫
 માનુનીનુ મુખ જોયાવણુ, સખીને કહે શું થશે;
 એ વિના કળ નથી પડતી, દિવસ રજની કેમ જસે; ૬
 રાધિકાનુ મુખ જોયાવણુ, અંન જળની આખડી;
 સખીને કહે શોધી લાવો, પ્રીતેસુ પાચેં પડી; ૭
 સખી ત્યાંથી સંચરી, રાધિકા પાંસ આવી રહી;
 રણછોડના સ્વામીની વિનતી, ધીરે ધીરે સહુ કહી; ૮

કડવું અગ્યારમુ.

શાંભ સોવાગણુ સુંદરી તું, રાડ વિના શ્યાં રસણાં
 વાંક વિના વિરોધ ઘેલી, ડાહ્યાપણુછે તુજમાં ઘણાં; ૧
 ત્રીભુવનનું તત્વ તારણી, તે તુજને લાવે ભજે;
 રાધે રાધે રટે રસિયો, પલક મુખથી નવ તજે; ૨
 તારણી તુજ બુદ્ધ થોડી, ઘેલી થઈ કાંઈ નવ મુણે;

મેઘ આંટી ઉઠ અબળા, ચાલો જઈયેં હરિ કને; ૩
 એ ઓળખી આદર કરે, તુ માનજે માહા મર્મસુ;
 ભાગ્ય તાર ભામની, જે પ્રીત પુરણ પ્રહસું; ૪
 રાખીયેં રસ રસણુ, જેમ રહે મદુકીને મધ;
 ઝાઝું તાંણે તુટસે, પછે કેહેસો જે કહ્યું નહી; ૫
 અબંધ બાંધી નાથ અબળા, મુંજની નાથે નાથિયો;
 તે પ્રેમની જાળેં પડયો, જેમ પડે મદગળ હાથિયો; ૬
 અકળ જીતને ઝીતી રાધા, સુકળની તું સુંદરી;
 હવે વિલંબ સાંને કરે, ચાલ.તું વેગેં કરી. ૭
 ભાર પોતાનો રાખિયેં, છેક હળવા ન થઈયે,
 રણછોડના સ્વામીને મળવા, ચાલોને ચોંપેં જઈયેં; ૮

કડવુ બારમું

એમો એને પાલવ બાંધ્યાં; કાંઈયેં એથી ન ઠસ્યાં;
 સખીનુ કહ્યું સાંભળીને, બોલ્યાં રાધિકારોસે ભસ્યાં; ૧
 એ ધુતારાના ઢંગ બોટા, સંગ એનો શું કરે;
 લક્ષણ એના સર્વ જોતાં, જીવથી જાતે મરે; ૨
 કાળો કપટી કામણુગારો, લોબી લંપટ લાલચી;
 પોતાના સ્વારથ માટે, રમત સઘસી કુડી રચી; ૩
 નવલાં સાથે નહુ એને, પલક પાછો નવ ફરે;
 સુંદરીને સંગ લઈને, વન વન વ્યાકુલ ફરે; ૪

અજાણ્યું જાણ્યું અમે જે, જાણ્યું અજાણ્યું મેં કશું
 વગોવાયાં વ્રીજમાંપચે; ભાવસુ એનું ભણ્યું ૫
 અમે અંતર નવ કર્યો, તોય હુમારો નવ થયો;
 જેનું દીલ બદલાયુ હોય તે, ફરે વેગે વહ્યો વહ્યો; ૬
 એની વાત ન કરસો નારી, એને મનથી હું મુઘ;
 તેમાંટે તુજને કહુછું, માનજે તું માહર સઘ; ૭
 જીવ કાહાડીશ જીભ કરડી, દોષ સહુ એને દહીં;
 રાણછોડ કેહે રાધા ભણે, એનું સર્વ લક્ષણ મેં લહ્યું. ૮
 કડવું તેરમું.

સખી ત્યાંથી સંચરી આવી મોહનને મળી સહી;
 જે થયતી વારતા તે, માંડીને સર્વે કહી; ૧
 જે થયું તે કહ્યું તમને, એ શાંમ સોવાગણ મુંદરી;
 પેરેં પેરેં પ્રીછવી, તોય દૃષ્ટિ ઉચી નવ કરી; ૨
 રાધિકા રીસે ભરાણી, કહ્યું અમારૂં નવ કશું
 સ્વામી શ્યા ઉપાય કરિયેં, કારજ એકે ન સહ્યું; ૩
 જે કહ્યું મેં જીભથી તે, કાંન તજે સહુ કાહાડિયું;
 પાપ પુર્વ જન્મનું જે, કામ એથી પાડિયું; ૪
 વિખ સરખાં વચન બોલી, રોશ રાખીને રહી;
 રાધિકાનું રશણુ તે, શોભીતું સર્વે સહી; ૫
 વાલે મન વીચારિયું, પરપંચ રચિએ પ્રીતસું;

માન મુકી મનાવીયે, એમ ચાલ્યા રસીચો રીતસું ૬
અંગે ત્રિજ સણગાર સજ્યો, ત્રણવે વેદ વિવેકમાં;
ચાદ લોકની શોભા બની, રણછોડ અબળા એકમાં; ૭

કડવું ચાદમું.

સોળ વરષમાં સુંદરી, એવી નાર બની નવ જોબના,
અંગે આજ્ઞા સજ્ય સુંદર, અધિક આપે અંગના; ૧
કોટી શશિયર કોટી ભાંતુ, જાણે કંદ્રપની કળા;
રૂપ નિધાન સ્વરૂપ સુંદર, એવી નહી કોઈ અબળા; ૨
બ્રહ્માણીને ઇંદ્રાણી, કોઈ હમિયા ઇશ્વરી;
ચાદ લોકનુ ચિત્ર ચતુરાં, એવી થઈને નીસરી; ૩
છણકાટ કરતી ચાલી ચતુરાં, ઘણાણા ગાને ધુધરી;
રાધિકાના મુખ આગળ, નીસરી લટકો કરી; ૪
રૂપ જોઈને મોહી માતુની, શાંમની બોલ્યાં સહી;
આ ત્રિજમાં તમે એકલાં, કોણ રૂપ રહ્યાં બ્રહ્મી; ૫
નથી સાથે સખી કોઈ, આવો રૂડો રંગ છે;
સાચું કહેને ભામની, કેનો તમારે સંગ છે; ૬
મને ચિંત્યા ઉપજે છે, તમેછો અતી આનંદમાં;
રણછોડનો સ્વામી જો મળસે, ફાગટ નાખસે ફંદમાં; ૭

કડવું પદરમું.

રાધિકાનું કહ્યું સાંભળી, અનોપમ વાણી ઓચરે;
 હૈયું આપણુ હાથ હોયતો, કોઈ કેને શું કરે; ૧
 નંદજીના કુંવરની, અમેં કીરતી શ્રવણે સાંભળી;
 હે સખી તેને ભેટવાને, સુરતી મારી ત્યાં વળી; ૨
 અમેા જઈશું એ કને, જુગતી સરવે જોઈશું;
 એ જીવ્યાપેં જોયું ભલું, એમાં ગાઠથી શું ખોઈશું; ૩
 રાધા કેહે સખી સાંભલો, જે ભલું થયું વેહેલું કહ્યું;
 આવ ઓરી મકર ઓરી, જ્ઞાન તાર કયાં ગયું; ૪
 મને જો પુછો પ્રેમદા, મારી વીતી કહુ તુજને;
 ઉપજ નીપજ એહની, તું સાંભલને એકે મને; ૫
 નવલાં સાથે નહુ એને, નિત્યપ્રત્યે પર નારમું;
 જેને મળસે તેને કેહેસે, તારાં કારજ સારમું; ૬
 એ ધુતારાની ધુત વિદ્યા, ભુંડી તુજને ધુતસે;
 પછી મુકસે પરહરી, એ દરદ તુજને ખુંચસે; ૭
 એ મળવાથી મરવું ભલું, તું મન્યને મારૂં કહ્યું;
 રણછોડ કેહે રાધા ભણે, એનું સર્વ લક્ષણ મેં લહ્યું; ૮

કડવું સોલમું

રાધિકાનું કહ્યું સુણી, વિનતા વાણી વદે;
 રંગબીના રણછોડજીનું, રટણછે મારી હૃદ ૧

સાર નરતુ કંરમ સાર, ઝીતવું કે હારવુ;
 લખ્યા લેખ મટે નહી, માટે મન પોતાનુ મારવું; ૨
 તમે કહ્યું તો રહ્યું રાધા, કુંજ મારે કાંમછે;
 તિહાં જાઉ સહિયર મોરી, જીહાં સુંદર શાંમ છે; ૩
 સખીનુ કહ્યું સાંભળી, યોલિયાં ત્યાં શાંમની;
 તારા સમજે તારા કાન્ને, સત્ય કહુછુ કામની; ૪
 રખે જાણે સાંમે મળતો, મારગ માંહી મીઠડો;
 ઘર તળવી ઘેલાં કરસે, એવો મેં તો દીઠડો; ૫
 એ વશીકરણછે વાલોજી, મોરલીમાં મન હરે;
 એને દૃષ્ટે દિઠે ધીરજ ન રહે, પછે કાંઈ કાંમણ કરે; ૬
 જાણિયેં ને કહિયે નહી તો, દાશ અમને ઉપજે;
 સાચુ કહુછુ સુંદરી હું, એ સ્વારથ સરખું બને; ૭
 સખી કેહે એમાં શ્યો સ્વારથ, તમે અમને કેતાં હસો;
 રણુછોડનો સ્વામી રંગીલો, સદા હુમારે મન વશ્યો; ૮
 કડવું સતરમું.

રાધા કેહે સખી સાંભળો, આવો આપણ એકઠાં રહિયે;
 મુખ દુઃખની વાત હોયતે, એક એક આગળ કહિયે; ૧
 હું પાડ માનીશ તાહિરો, ક્યો ગુણ કેમ વિસરે;
 આવ યેની આપ ધારણ, જીવ મારો નીસરે; ૨
 માન સખી તું કહ્યું માર, દાંન જીવત દીજીયે;

સખી કેહે શું આપશો, કાંઈ હમે માગ્યું લીજીયે; ૩
 મન ગમે તે માગજે, મારે સમર્પણ છે શિશનું;
 માફ છે તે તમાફ છે, જેમ જીગતુ જીગદીશનું; ૪
 સખી તારા શિશને, શું આઠે કે તેને પાથરે;
 દે વચન મારા હાથમાં, હું કહું તે તું કરે; ૫
 વચન આપ્યું હાથમાં, શાંમની બોલ્યાં શહી;
 નંદજીનાં કુવર સાથે, રસણુ રાખે નહી; ૬
 રાધા કેહે સખી શાંભળો, એ વિના બીજી માગિયે;
 જે ભાવે તે કહોને બેની, મીઠાં મીઠાં લાગિયે, ૭
 સખી કેહે સુણ શાંમની, તુજ વચન ગયું પાંણિયે;
 રણ છોડના સ્વામી સંગાથે, બોલ મધુરી વાંણિયે; ૮

કડવું અઠારમું.

હેતે બોલ્યાં હા ભણાવી, હાથ લીધો હાથમાં;
 શ્રી પુરૂષોત્તમજી પ્રગટિયા, સોલ્યાં સૈયરનાં સાથમાં; ૧
 સાંમુ જોઈને લાજ પાંમી, નારિયેં નીચું નિહાળિયું;
 માંનનું અપમાન થયું, અને વચન પરઠ્યું પાળિયું; ૨
 રસ વાધ્યો રસણુ ભાંગ્યું, સંતોષ પામ્યા શામની;
 આવો ભાવે ભેટીયે, કેહે કૃષ્ણને કામની; ૩
 રળિયાત કીધાં રાધિકા, અંગ અંગસું ભીડીને;
 મન મનાવ્યું માનુનીનું, દીધો દિલાસો તેડીને; ૪

રૂસાણુ ભાગ્યુ રાધિકાનુ', મગન થઇને ઝેહુ મળ્યાં;
 આલિંધન ચુખ'ન દેતાં, મનનાં મેણાં ટળ્યાં; ૫
 વાહલ ઉપન્યુ લાલ સાથે, રાધા ઝેહ્યાં ઝેલમાં;
 અગોચર લીલા આદરી, રંગ જાંચેા રેલમાં; ૬
 શણગાર એ ત્રિજનો હરિ, દસ આઠ પદ પુરાં થયાં;
 એક પદની આઠ પાંખડી, કેહેનારે એવાં કહ્યાં; ૭
 ગાય શિખેને સાંભળે, તેની આશા પુરે શ્રી હરી;
 દસ રણછોડ ચરણ સેવક, મોજ માગે ફરી ફરી; ૮

સુ ચ ના.

કાવ્ય દર્શક નામનું “કાવ્ય દોહન” ના કદનું અ
ને તેવીજ મતલબનું એક પુસ્તક છપાવાની તથ્યારી
થઈ ચુકી છે જેમાં અક્ષલી (જુના) કવિઓની જ્ઞાન
વૈરાગ અને ઈશ્વર સબંધી વિષયો ઉપર લખાએલી
કવિતાઓનો એહોટો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે અને
તે શઘલી કવિતાઓ અદ્યાપી પરીચંત બાહર પડેલી ન
હી હેવા તદન નવીજ છે માટે એ પુસ્તક જેઓની ખ
રીદવાની મરજ હોય તેઓએ પોતાનું નામ, ડામ, અ
ને નકલ પાચધોણી ઉપર પારસી પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
અથવા માંડવી ઉપર જ્ઞાન દિપક પ્રેસમાં નોધાવવું
કોમત પ્રથમ નામ લખાવનાર પાસથી રૂ ૧૧ અને પા
છલથી લેનાર પાસથી રૂ ૨) લીધામાં આવશે. (આએ
પુસ્તક બધા બુકસેલરની દુકાનેથી તથા નલ બજારની
સાંમે જમલી મોહોલામાં ઘર નં ૫૬ માં મોરલીઘર
કરસનદાસ પાસેથી રોકડી કોમતે મલશે.)

